

Óvissa

HÓAST núverandi figgjarmálaráðharrin í eini samrøðu her í blaðnum fyrri ikki so langari tíð síðandi royndi at sissa og ugga færoyingar við at siga, at vit búskaparliga eru komnir á botn, og tí kann tað bert ganga upp eftir, so eru tað neyvan mong fólk her á landi, sum trúgva ráðharranum.

STØÐAN tykist tvørturímóti bara at versna. Skip og virki av knóranum og landskassaveðhald, sum gerast effektiv, eru gerandi tíðindi. Húsaognir á tvingulsølu. Ongantið áður hava so mong fingið forsorgarhjálp. Soleiðis kann verða hildið fram, og nú um dagarnar kemur so fjúrtandi og veit at siga frá, at lángevarar í útheiminum eru sera varnir at geva okkum lán. Okkara kreditvirið er farið at bíla av álvara.

HETTA er stóðan í dag — stutta tíð aftan á at figgjarmálaráðharrin kunngjörði fyrri Føroya fólk, at nú fór at ganga tann rætta vegin. Vón-

andi er spádómur hansara kortini rættur, men soleiðis sum útlitið í lötuni sær út, bendir einki tann vegin. Tað má sigast at vera sera skelkandi at frætta, at okkara lángevarar í útlöndinum eru farnir at seta stórt „purnartekin við okkara kreditvirið. Hetta hava vit so longu nú merkt svíðan av, nú allar tær almennu útgjaldingarnar komu ov seint. Tað eru annars bert tvey ár síðani, at táverandi sambandski figgjarmálaráðharri mátti boða frá, at almennu útgjaldingarnar vórðu seinkaðar. Hetta eisini orsakað stóðuni á lánmarknaðinum.

LANDSSTYRIÐ roynir í hesum døgum at fáa heim lán úr útheiminum uppá umleið 400 mill. kr. Tað frættist, at enn eru bert tær 200 heima, og óvist er við hinum. Men hesar skulu nokk koma, og enn er árið ungt, hevur figgjarmálaráðharrin uggað okkum við. Vónandi hevur hann rætt. Men tað slepst ikki uttan um, at hesi seinastu tíðindini seta gitingar í gongd, um hvussu veruliga er státt við føroyska búskapinum. Øll vita vit, at tað ikki stendur

ov væl til, men vita vit í veruleikanum, hvussu illa til stendur!

LATIÐ okkum skrúva tíðina nakrar mánaðir fram. Latíð okkum siga, at vit við neyð og deyð fáa umrøddu 400 milliónalán og at hetta so røkkur til tær almennu útgjaldingarnar nakað fram. Men tá so hetta er uppi, hvat so! Verður tað tá aftur neyðugt at fara av landinum at biðja um nýggj lán, og hvat siga lángevararnir tá. Fara teir kanska tá at seta upp aftur harðari krøv til veðhald, so hørd, at samfelagið Føroyar ikki megna at liva upp til tey! Verða vit tá noydd at fara til Danmarkar at biðja um veðhald ella loyvi at yvirtrekka kassakredit okkara í danska tjóðbankanum ella hvat!!! Gerst hetta neyðugt, hvat siga tá danir — og hvørji krøv fara teir at seta okkum!

NÚ kunnu hesir spurningar tykjast í so svartskygdur. Vit hava jú eitt stýri, sum m.a. hevur sett sær fyrri at rætta upp á búskapin, vilja fleiri siga. Tað er heldur eingin ivi um, at hetta landsstýrið ger, hvat tað er

ført fyrri til tess at betra búskapin. Spurningurin er so, um tað er nokk! Kemur ikki onkur bati, so er greitt, at fólkíð á hesum klettum býr verður noytt til at spenna lívreimina enn meira. Men hvussu langt kann hon spennast aftrat hjá teimum mongu, sum longu eru arbeiðsleys og als ikki fáa endarnar at rækka saman.

SVARTSKYGT ella ikki. Tað er undir øllum umstøðum rætt at rópa varskoð nú, tá útlendskir lángevarar fara upp á bakkeinini og treyðugt vilja lata okkum lán. Vit hoyrdu figgjarmálaráðharrin í útvarpinum nú um dagarnar. Hann umrøddi láníð og helt fyrri, at tað nokk man fara at ganga kortini. Tað er gott, at okkara figgjarmálaráðharri er bjartskygdur, men hann hevur skyldu til eisini at vera realistiskur og leggja kortini á borðið: at siga Føroya fólk, hvussu veruliga stóðan er. Vónandi fáa vit okkurt meira ítøkiligt at vita um hesar spurningar komandi dagarnar.

Broytingar í fólkaskúlalóg

Í Degi og Viku hóskvöldið vóru tíðindi um ætlaðar broytingar í fólkaskúlalógini. Av tí, sum kom fram í sendingini, fingur fólk varhugan av, at nú vildi landsstýrið skrumbla broytingarnar ígjøgnum. Samstundis sum eisini varð sagt, at eingin visti hvørjar broytingar, landsstýrið vil fremja.

Tað er sera óheppið, at borgararnir liva í óvissu um ætlanir hjá politisku myndugleikunum, og tá serliga tey, sum verða rakt av hesum, og tí má botast um hetta.

Tá verandi samgonga varð skipað varð sagt frá, at broytingar skulu gerast í fólkaskúlalógini, og í skrivi til landskúlastjóran í heyst biður landsstýrið um at farið verður undir hetta arbeiði.

Sagt verður frá, at landsstýrið hevur ikki ætlanir um at broyta 1. tætt í lógini, har staðfest verður hugtøk og endamál fólkaskúlans. Tí eiga tær broytingar, sum mælt verður til, at hava sær hetta fyrri eyga.

Talan er sostatt ikki um at gera nýggja lóg fyrri fólkaskúlan, men at gera

broytingar í 2. tætti í lógini, sum fevnir um skipanina av undirvisingini.

Síðani verða í skrivinum nevnd nýkur evni, sum landsstýrið vil broyta ella í hvussu so er viðgera. Hesi eru í stóran mun tey somu, sum vórðu viðgjörð á fundum um fólkaskúlan, sum skipað var fyrri seinasta heyst.

Eg skal her umrøða eitt av hesum evnum, lærugreinarnar í grundskúlanum, og siga frá hugsanum landsstýrisins. Í seinni greinum fari eg at viðgera hini.

Í grein 4 er ásett hvørjum lærugreinum undirvíst skal í hesi 7 árin. Nokrum lærugreinum skal undirvíst í øll árin, meðan aðrar bert eru kravdar nokur av árunum.

Tað, sum landsstýrið fyrst og fremst hevur havt í huga eru tær handaligu og kreativu lærugreinirnar og danskt og enskt. Men sjálvsagt eru eisini aðrar, sum kundu verið tiknar fram her — beint nú hugsi eg um kunningarlærugreinirnar.

Hugsan landsstýrisins er, at næmingarnir skulu hava tær handaligu og

Marita Petersen,
landsstýriskona
skrivar

kreativu lærugreinirnar allan grundskúlan. Danskt skal ikki vera kravt fyrr enn í 4. flokki, men tann einstaki skúlin kann gera av at byrja við danskunum í 3. flokki. Enskt er í dag kravt frá 6. flokki. Her skal tann einstaki skúlin kunna gera av um byrjast skal í 5. flokki.

Timatalið í teimum ymsu lærugreinum í grundskúlanum er ásett í álit frá 1974, tað vil siga, at tað byggir á eina 30 ára gamla fólkaskúlalóg.

Meginreglan í verandi álit er, at tær ávisu lærugreinirnar hava so og so nógvur timar á teimum ymsu flokksstigunum.

Framhald á síðu 14

Handils- og lívsvilkor

Handilsfyrirreytirnar í Europa broytast dag frá degi.

EF uppbyggir sín innmarknað og setir tollmúrarnar, so har slepst ikki framat uttan avtalur fyriliggja.

Føroyar hava fingið eina rimuliga góða avtalu og eru viðurskiptini við EF víð at falla upp á pláss.

Næsta stigið hjá føroyingum er at fáa góðar handilssáttmálar við EFTA-löndini. Partur av hesum londum, t.d. Eysturriki, Svøríki og Sveits eru marknaðir, ið eru áhugaverdir fyrri okkara fiskaværuframleiðslu, og hetta eru marknaðir, sum hava eina ávísu keypikraft.

Fyrsta stigið í EFTA-samráðingunum er tikið, og GATT-toll suspensiónirnar, sum eru gjørðar fram til 1. juni, er ein fyriliggjandi avtala um tollamrkm til EFTA-löndini.

Vónandi er ein avtala komin við hesi lond innan ta tíð.

Tað er tó eingin loyna, at fleiri av hesum londum

royna at koma inn um tollmúrinn hjá EF og gerast partur av hesum marknaði. Hóast hetta, er rætt at fáa avtalu nú við øll EFTA-löndini. Tí er avtalan komin aðrenn ein partur av hesum londum fara inn í EF, so kann tað eisini hava positivt árin á EF-avtaluna hjá okkum.

Viðv. nærmastu grannum okkara, er tað eingin ivi um, at bæði Noregi og Ísland eru áhugað fyrri at fáa hesar sáttmálar upp á pláss skjótt, og frá føroyskari síðu skal einki verða til hindurs fyrri tí.

Av og á kemur diskusjónin um EF og føroyskan limaskap í hesum fe-

Tummas Arabo,
landsstýrismaður
skrivar

lagsskapi. Vit í javnaðarflokkinum hava ta stóðu, at vit vilja ikki inn í EF, og vit vilja gera alt vit orka fyrri at skapa fyrirreytir fyrri at verða uttanfyrri henda politiska fe-

Framhald á síðu 14

Bingotølini:

25 67